

TALOUSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 6/2012 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle suuronnettomuuksien torjunnasta teollisuudessa tehdyn yleissopimuksen hyväksymisestä sekä laiksi yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 5 päivänä syyskuuta 2012 lähettänyt talousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen eduskunnalle suuronnettomuuksien torjunnasta teollisuudessa tehdyn yleissopimuksen hyväksymisestä sekä laiksi yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta (HE 71/2012 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- ylitarkastaja Reetta Orsila, sosiaali- ja terveysministeriö
- neuvotteleva virkamies Tapani Koivumäki, työ- ja elinkeinoministeriö.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry ja Akava ry.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Kansainvälisen työjärjestön (ILO) yleiskokouksen eli Kansainvälisen työkonferenssin hyväksymän suuronnettomuuksien torjunnasta annetun yleissopimuksen siltä osin kuin se kuuluu Suomen toimivaltaan. Yleissopimuksen avulla pyritään varautumaan vaarallisten aineiden käytöstä johtuviin suuronnettomuuksiin ja torjumaan onnettomuudesta johtuvia seurauksia. Yleissopimuksessa määrätään suuronnettomuuksien torjunnan yleisistä periaatteista, työnantajien, viranomaisten ja työntekijöiden velvol-

lisuuksista ja oikeuksista sekä viejämaiden vastuusta.

Esitykseen sisältyy lakiehdotus yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.

Yleissopimus tulee Suomen osalta voimaan kahdentoista kuukauden kuluttua siitä päivästä, jolloin sen ratifiointi on rekisteröity. Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan samana ajankohtana, kun yleissopimus tulee Suomen osalta voimaan.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Talousvaliokunta puoltaa, että hyväksytään yleissopimus siltä osin kuin se kuuluu Suomen toimivaltaan ja lakiehdotus hallituksen esityksen mukaisena.

Yleissopimuksen ratifiointi. Hyväksymällä yleissopimus sitoudutaan kansainväliseen yhteistyöhön suuronnettomuuksien torjunnassa. Euroopan unioni ei ole ILO:n jäsen eikä voi ILO:n perussäännön mukaan ratifioida ILO:n sopimuksia. Unioni voi kuitenkin valtuuttaa jäsenvaltiot käyttämään niille kuuluvaa toimivaltaa yleissopimusten mahdollisimman laajan sovellettavuuden saavuttamiseksi. Komissio ei ole nimenomaisesti valtuuttanut jäsenvaltioita ratifiointiin, mutta on tiedonannossaan (Uudistettu sosiaalinen toimintaohjelma, 2008) kehottanut jäsenvaltioita tekemään niin.

Esityksen vaikutukset. Esityksellä ei ole merkittäviä vaikutuksia, koska yleissopimuksen sisältö on jo otettu käyttöön direktiivin (neuvoston direktiivi vaarallisista aineista aiheutuvien suuronnettomuusvaarojen torjunnasta 96/82/EY,

tunnettu myös Seveso II -direktiivinä) kansallisen täytäntöönpanon myötä muun muassa kemiikaali- ja pelastuslainsäädännössä. Yleissopimus ja Seveso II -direktiivi vastaavatkin pääosin toisiaan. Ne eroavat toisistaan kuitenkin siinä, että yleissopimus velvoittaa määrittelemään kansallisen toimintaohjelman työntekijöiden, ympäristön ja väestön suojelusta suuronnettomuuksilta. Vastaavaa määräystä ei ole direktiivissä. Suomessa tällainen toimintaohjelma on laadittu Turvallisuustekniikan neuvottelukunnan prosessijaostossa, ja se on hyväksytty neuvottelukunnassa 25.11.2010.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella talousvaliokunta ehdottaa,

että eduskunta hyväksyy hallituksen esityksessä tarkoitetun yleissopimuksen siltä osin kuin se kuuluu Suomen toimivaltaan ja

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2012

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Mauri Pekkarinen /kesk
vpj. Marjo Matikainen-Kallström /kok
jäs. Lars Erik Gästgivers /r
Teuvo Hakkarainen /ps
James Hirvisaari /ps
Johanna Karimäki /vihr

Pia Kauma /kok (osittain)
Miapetra Kumpula-Natri /sd
Jukka Kärnä /sd
Päivi Lipponen /sd
Jari Myllykoski /vas
Kaj Turunen /ps.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Teija Miller.